Cena 40 hal.

Adres wydawnictwa Kraków. Stradom 13. Nr. telefonu 279. Konto czek. P. K. O. Nr. 174.455. — Listy i rękopisy należy przesyłać pod adresem redakcyi w Krakowie Stradom 13. — Adres Redakcyi i Administracyi dla Krakowa, Stradom 13. Nakładem Galicyjskiej Spółki Wydawniczej w Krakowie.

NOWY DZIENNIK

Cena 40 hal.

Prenumerata w b. Austro-Węgrzech, Król. Polskiem i Niemczech: mies. 10·50 kwart. 30 K. W Krakowie mies. 8.50, kwart. 25 K z odnoszeniem do domu: mies. 10·50 kwart. 30 K. Cena ogłoszeń: 15 h. za 1 mm 1-szp. Prenumeratę ogłoszenia i przesyłki pieniężne przyjmuje Administracya w Krakowie Stradom 13.

ROK II. — Kraków, Piątek 4 kwietnia 1919. — Nr. 52

Niebezpieczeństwo.

Kraków, 2 kwietnia.

(b) 26 listopada zeszłego roku pisaliśmy na tem miejscu w artykule pt. „Imperyalizm pogrzebany i imperyalizm powstający": „Jedynie Wilson może nadać zbawienny skręt powojennej polityce świata. Tylko Wilson, dzięki swemu światopoglądowi idealistycznemu, dzięki swym całą ludzkość ogarniającym horyzontom, dzięki swemu poczuciu sprawiedliwości, może wyrwać narody z bagna imperyalizmu, w którem toną i w którem się dławią. Wszystko od tego zależy, kto uzyska moralną i faktyczną przewagę na kongresie pokojowym: Zwycięzcy politycy koalicyi czy — Wilson. Gdyby nie uzyskał jej Wilson, wówczas biada nam! Wówczas oczekiwałoby nas jedno z dwojga: albo szowinistyczny szał imperyalizmu (tryumfującego lub druzgotanego) albo — bolszewizm!

W międzyczasie przeżywaliśmy — szczerze mówiąc — chwile, w których nasz entuzyastyczny zapał dla Wilsona przykrym ulegał depresyom. W szczególności nie stał uchwalony przez konferencyę statut Związku narodów na tej wysokości wilsonowskiego światopoglądu politycznego, przed którym kornie chyliliśmy i chylimy czoła i który uważamy za objawienie w mrokach i niedoli dzisiejszej polityki światowej, polityki samobójczego krwiożerstwa. Tłómaczyliśmy sobie jednak w takich chwilach ustępstwa Wilsona na rzecz polityków „realnych" względami na nieunikniony niejako opór materyi, na konieczność ewolucyjnego przejścia z dawnych do nowych form współżycia państw i narodów, przekonanymi będąc, że Wilson ustępuje niechętnie i gorącą żywiąc nadzieję, że Wilson nie sprzeniewierzy się swoim 14-tu punktom.

Wczoraj przynieśliśmy dwa telegramy, których złowieszczy sens streszczał się w krzyku obawy, że Ameryka opuścić może konferencyę pokojową. Nec Hercules contra — szowinizm! „Okazuje się obecnie — pisze korespondent „Daily Chronicle" — że Francuzi byliby niezadowoleni z wszelkiego uregulowania, któreby nie uwzględniało w najszerszej mierze ich życzeń". O „życzeniach" Francyi moglibyśmy i my Żydzi zaśpiewać małą śpiewkę, małą ale bardzo bolesną. Po blizko dwu tysiącach lat czyni najstarszy i najnieszczęśliwszy z narodów świata gigantyczne wysiłki, aby położyć kres swej bezdomności i swemu przeklętemu bytowi ahaswerowemu, — aby stworzyć sobie kąt pod słońcem, skromny i mały, który w najlepszym razie zdoła po latach pomieścić tylko połowę dzisiejszego żydostwa, — cała kulturalna ludzkość uznaje to prawo i chce naprawić krzywdę, wyrządzoną narodowi, który wydał ze siebie Mojżesza, proroków, Jezusa, Spinozę i Marksa, — a Francya, tak, Francya, która proklamowała przed 130 laty prawa człowieka, powołuje się na tajny układ dyplomatyczny, zawarty z Anglią podczas wojny w r. 1915 i rozdzierający Palestynę przez pół na dwie części. I nie wystarcza Francyi cała zreszta Syrya — akurat szmat ziemi galilejskiej, skropiony krwią szomrów i potem robotników żydowskich, potrzebnym jej jest do zbawienia...

Oczywiście, nie z powodu Palestyny opuścić chce Wilson konferencyę paryską: sprawa palestyńska jest ważną dla nas Żydów, ale na konferencyi odgrywa ona wobec kolosalnych problemów państw europejskich rolę podrzędną, a zresztą przedstawia się dzisiaj, po jednogłośnej uchwale Rady Dziesięciu, dla nas pomyślnie. Rozchodzi się o ogół kwestyi terytoryalnych, w których Wilson obstaje przy swem stanowisku, że prawo narodów do samookreślenia nie może być naruszone". Lloyd George znajduje się wprawdzie — z powodu rze zrozumianych interesów angielskich — po stronie Wilsona, ale ponieważ Orlando zachowuje się nagół neutralnie, nie może prezydent Ameryki uzyskać w Radzie czterech wobec Clemenceau'a potrzebnej większości. Stąd pochodzi ów „martwy punkt", o którym pisze Anlahan w „New York Times". W żargonie dziennikarskim pisze tenże korespondent dalej, że o ile stosunki na konferencyi się nie poprawią, to „prawdopodobnie świat doczeka się wielkiej senzacyi."

Wyjazd Wilsona będzie dla gawiedzi może senzacyą, dla cierpiącej ludzkości będzie — nieszczęściem. Oby nas przed niem uchronily losy!

Przed decyzyą w sprawie Gdańska.

Paryż, 2 kwietnia PAT. „Trybuna" chikagowska z dnia 31 marca pisze: Wilson uznał w zasadzie słuszność stanowiska Niemiec w sprawie Gdańska. Wojska gen. Hallera wylądują zatem w innych portach.

*

Paryż, 2 kwietnia, PAT. Korespondent „Seccolo" donosi, że są wszelkie nadzieje iż Polska będzie można zadowolnić bez Gdańska.

*

Kraków, 2 kwietnia. PAT. Radio stacyi krakowskiej z Neuse: Zagrożenie wylądowaniem wojsk polskich w Gdańsku przy pomocy siły, jak to pisze „Temps", okazało, że dotychczasowa praca pokojowa sojuszników, o ile chodzi o współpracę Niemiec, jest zupełnie beznadziejna. Wylądowanie w Gdańsku bez poprzedniego porozumienia z Niemcami i dania gwarancyi co do nienaruszalności niemieckiego terytoryum, byłoby zdemaskowaniem francuskich daleko idących planów podbicia Niemiec, jakoteż byłoby równoznacznem z rozpoczęciem kroków nieprzyjacielskich, a temsamem z ustaniem wszelkich względów, do których czuły są Niemcy zobowiązane wobec koalicyi ze względu na przyszły trwały pokój Europy.

*

Londyn, 2 kwietnia. PAT. „Times" uważa żądanie Polaków w sprawie lądowania wojsk w Gdańsku za rezultat węgierskiej rewolucyi.

Wyjazd Focha do Spaa w sprawie Gdańska.

Paryż, 2 kwietnia. PAT. »Echo de Paris« donosi: Marszałek Foch wyjechał dziś w nocy na front. Otrzymał wszystkie potrzebne wskazówki do rokowań z niemieckim pełnomocnikiem Erzbergerem. Będzie on pozostawał w nieustannym kontakcie z radą czterech. Komisya dla trapsportów morskich poczyniła wszelkie zarządzenia, aby zapewnić przewóz wojska. Przyjmują, że rada czterech w danym razie nie cofnie się przed wystąpieniem czynnem.

*

Paryż, 2 kwietnia. PAT. Ajencya Havasa donosi: W sprawie wylądowania wojsk polskich w Gdańsku marszałek Foch polecił telegraficznie zaprosić rząd niemiecki do wysłania pełnomocnika do Spaa, dokąd osobiście przybędzie. Rząd niemiecki przeznaczył do tych rokowań Erzbergera.

Berlin, 2 kwietnia, PAT. Biuro Wolfa donosi: Erzberger zaprosił na obrady w Spaa burmistrza Gdańska, dla dostatecznego omówienia sprawy lądowania wojsk polskich w Gdańsku. Erzberger w żadnym wypadku nie zgodzi się na propozycye ententy.

Zapatrywanie Anglii wzięło górę.

Berlin, 2 kwietnia. PAT. Biuro Kor. donosi: »Berliner Tageblatt« donosi z Amsterdamu, że także w sprawie Gdańska stanowisko amerykańskie popierane przez Anglię wzięło górę nad zapatrywaniem francuskiem. Zdaje się, że wystąpienie Wilsona w tej sprawie mieściło w sobie ukryty nacisk na Francyę aby ją skłonić do złagodzenia stanowiska. Wedle doniesień ze źródeł angielskich nie jest wykluczonem, że Litwa i Estonia będzie połączona z Polską, aby Libawa mogła się stać głównym portem Polski. Oprócz tego ma być rozważanem zneutralizowanie żeglugi na Wiśle i utworzenie wolnego portu w Gdańsku.

Z nastrojów konferencyi pokojowej.

Obawy i ostrzeżenia Lloyda Georgea.

Genewa, 2. kwietnia Tel. wł. Lloyd George oświadczył, iż jest przekonany, iż przyszła polityka wszystkich państw, zarówno sojuszniczych jak i nieprzyjacielskich wyłącznie od tego zależy by jak najprędzej dojść do pokoju. O ile długo jeszcze potrwa do ostatecznego z warcia pokoju, to wszędzie wzrosną niepomiernie zawikłania i niepokoje.

Berlin, 2. kwietnia PAT. „Acht Uhr Abendblatt" donosi z Bazylei: Wśród członków konferencyi nie ma jeszcze zgody co do metody zwalczania ruchu bolszewickiego. „New Jork Herald" dowiaduje się, że wojska polskie, czeskie, rumuńskie, serbskie i greckie pod wodzą omendanta francuskiego mają być użyte do zwalczenia bolszewizmu w Europie środkowej. **Llyod George oświadczył, że zadaniem konferencyi jest położyć kres wojnie, a nie wszczynać nową wojnę.**

Lugano, 2 marca PAT. „Stampa" donosi, że Lloyd George jest za tym, aby Niemcom nałożono jedynie sprawiedliwe warunki. Co do Polski oświadczył Lloyd George: Rozwiązanie tej kwestyi wymaga nadzwyczajnej roztropności i mądrości. Zapatrywań Lloyda George'a na tę sprawę zabroniono w prasie francuskiej publikować.

Prasa francuska zadowolona z przebiegu konf. pok.

Wiedeń, 2. kwietnia PAT. Telegram iskrowy Biura Korespon. Z Paryża donosi: Dzienniki francuskie piszą, że mimo stałej rezerwy zachowywanej co do stanu prac konferencyi pokojowej, można uważać ogólne wrażenie, jakie się odnosi z jej prac, za zadowalające. W kołach konferencyi omawiany jest zamiar, aby delegatom niemieckim podać do wiadomości warunki pokoju preliminarnego nie w Wersalu, ale w jakiemś innem mieście, bardziej odległem od Paryża. Jedynie podpisanie pokoju preliminarnego miałoby nastąpić w Wersalu.

Rozstrzygający charakter rokowań pokojowych.

Paryż, 2 kwietnia PAT. Havas donosi: Prasa podkreśla rozstrzygający charakter okresu rokowań pokojowych w tym tygodniu. Prasa przypomina słuszność rewindykacyi francuskich. Wszystkie pisma obstawają przytem, że sprzymierzency powinni zrozumieć, że koniecznem jest bezwzględne bezpieczeństwo kraju francuskiego, i że zapewniając to bezpieczeństwo zabezpieczy się tem samem cały świat. Pisma wyrażają przekonanie, że sprzymierzeńcy należycie oceniają okropne straty, jakie poniosła Francya, Sprawozdanie Locheurs o stanie okolic wyswobodzonych niezawodnie wywrze na nich odpowiednie wrażenie. Potrzeba też wstawić w rachubę ciężary pensyi dla wdów i kalek. W chwili, gdy Ludendorff radzi swym ziomkom, aby nie ugięli się przed wolą wroga, prasa francuska uważa że rzecz konieczną, aby Niemcy zobaczyli, że spójność dyplomatyczna wśród sprzymierzeńców jest równie mocna, jak była jedność dowództwa wojskowego.

Rokowania potrwają do maja.

Genewa 2 kwietnia. PAT. Wiadomość że delegacya niemiecka ma się składać z 200 członków wywołała w Paryżu zdziwienie i liczne komentarze. Rokowania będą gruntowniejsze niż pierwotnie przypuszczano. Podpisanie pokoju nastąpi w obecności prasy tak, że w decydującej chwili będzie obecnych kilkaset osób. Rokowania potrwają prawdopodobnie do maja.

Obrady Rady Czterech tajne.

Wiedeń, 2. kwietnia PAT. Biuro korespondencyjne donosi z Berlina: „Deutsche allg. Wiener Zeitung" donosi z Paryża: Według informacyi pochodz cych z wybitnej strony angielskiej, nikt nie zna dokładnie treści obrad Rady Czterech. Można powiedzieć, że są pewne co do kwestyi zasadniczych. Rozchodzi się tylko o szczegóły, które będą uregulowane przez wzajemne ustępstwa. Omawia się szczegóły sprawy szerokiego kor... ... ... a morzem. W Austryi uszanowanie będzie postanowienia narodów, mi pewuionym będzie swobo... się woli ludu.

Francuskie dementi.

Kraków, 2 kwietnia. Pat. Radiotelegram stacyi krakowskiej z Nowego Jorku: Marcel Knecht, dyrektor francuskiego urzedowego biura informacyjnego, zaprzecza jakoby istniała różnica między francuskiem, a amekańskiem ministerstwem spraw zagranicznych koferencyi pokojowej. Różnice zdań miały dotyczyć kwestyi Ligi narodów i lewego brzegu Renu. Knecht zaprzecza również, jakoby Clemenceau z tego powodu dymisyę.

Międzynarodowa organizacya pracy.

Kraków, 2 kwietnia. PAT. Radio stacyi krakowskiej z Paryża: Konwencya ustanawiająca międzynarodową organizacyę pracy, zatwierdzona przez specyalną komisyę, zawiera 41 paragrafów. W przedmowie wyrażone jest pragnienie kontrahentów, ażeby ustalić pokój światowy. Obecne warunki pracy są niestety takie, że niesprawiedliwość i nędzę, która jest ich ustępstwem, zagrażają pokojowi i harmonii świata. Poprawa tych stosunków jest konieczną i to w najkrótszym czasie. Środki wskazane do tego są następujące: uregulowanie godzin pracy, ustalenie maksimum wypadającego na tydzień i na dzień. Uregulowanie rozporządzalności rąk roboczych. Walka przeciw bezrobobiu i ustalenie należnej zapłaty. Ubezpieczenie robotników na wypadek chorób i zranień powstałych przy pracy. Zabezpieczenie dzieci, młodzieży i kobiet. Zabezpieczenie na wypadek starości. Zabezpieczenie interesów robotników na wypadek, jeżeli są zatrudnieni w innym kraju. Uznanie zasad wolnej organizacyi. Organizacya wykształcenia technicznego itd. Nowa organizacya która będzie włączona do układu w Lidze narodów, przewiduje: 1) konferencyę generalną, która zbierze się w miejscu stałej siedziby Ligi narodów i na której będzie po dwóch delegatów rządowych każdego kraju i jeden delegat chlebodawców, oraz jeden delegat urzędników. 2) międzynarodowe biuro pracy z dwoma delegatami rządu, 6-ma delegatami chlebodawców i delegatami robotników, 3) dyrektor biura międzynarodowego i personal międzynarodowy złożony również z pewnej ilości kobiet. Konwencya przewiduje wypracowanie międzynarodowego ustawodawstwa pracy. Po upływie roku od zakończenia konferencyi należy się upewnić o wykonaniu wszystkich uchwał. W razie niewypełnienia międzynarodowych przepisów pracy i jeżeli jakieś zażalenie wpłynie do biura, sekretarz generalny Ligi narodów wyznaczy komisyę, która zarządzi zwołanie ankiety. Komisya ta wyda wyrok i określi termin wykonania go. Kraj, który uchyli się od wypełnienia przepisów regulamiu podlegać będzie wyrokowi komisyi.

Przed rozstrzygnięciem sprawy zagłębia Saary.

Kraków. 2 kwietnia. PAT. Radiotelegram stacyi krakowskiej z 2 kwietnia. Dnia 1 kwietnia przed południem zebrały się w Paryżu następujące komisye: dla spraw ekonomicznych (transportowa), podkomisya dla spraw polskich, czesko-słowackich i techniczno-aeronautyczna. Popołudniu odbyła posiedzenie komisya ekonomiczna. „Temps“ podaje informacye o dalszym ciągu pryemówienia marszałka Focha i obradach nad sprawą Renu, które zdaje się być okryte tajemnicą. Co do jednego punktu nastąpiła już zgoda, a to mianowicie, że Niemcom nie będzie wolno utrzymywać załóg wojskowych, ani fortyfikacyi, ani też fabryk i przedsiebiorstw przemysłu wojennego i to nie tylko na lewym brzegu Renu, ale także i w pasie szerokości conajmniej 50 km. na prawym brzegu rzeki. Co do doliny Saary otrzyma Francya prawdopodobnie prawo eksploatacyi całego zagłębia węglowego z tytułu odszkodowania. Z drugiej zaś strony możliwem jest, że sprawa całego obszaru górniczego i przemysłowego Saary będzio uregulowana w inny sposób. „Temps“ dodaje też, że wtorek rano rozwiazano też kwestyę odszkodowania, którego ma się zażądać od Niemców.

Paryż. 2 kwietnia. Pat. Havas donosi: „Petit Pariesen“ pisze: Rzec można, że zagadnienie wojskowej granicy Renu i zagłębia Saary jest rozstrzygnięte. Można z całem zaufaniem oczekiwać wyniku konferencyi pokojowej.

Projekt rozwiązania sprawy zagłębia Saary.

Paryż 2 kwietnia. Pat. Havas. „Daily Mail“ pisze, że rozwiązanie sprawy zagłębia Saary powinno być w praktyce takie, aby ustanowiono trojakie granice: 1) granice terytoryalne, jako rozgraniczenie polityczne terytoryów, nad któremi Francya i Niemcy wykonują pełną władzę suwerenną; 2) granica ekonomiczna idąca nieco dalej na wschód i obejmująca dolinę Saary, której eksploatacya należy do Francy; 3) granica wojskowa, oznaczona przez Ren i obejmująca strefę, w której zakazanoby Niemcom wszelkiej organizacyi wojskowej.

Niepokoje we Frankfurcie n. M.

Kraków, 2 kwietnia. PAT. Radio stacyi krakowskiej z Auen. We Frankfurcie n. M. podczas rozruchów poniedziałkowych ludność rabowała nietylko sklepy żywnościowe, ale także galanteryjne, magazyny z obuwiem i sklepy z bronią. Także mieszkanie burmistrza zostało splądrowane. W miejskim sklepie środków spożywczych zrabowano 200 cetnarów masła i 100 cetnarów tłuszczów. We wtorek rano tłum usiłował po raz drugi zdobyć budynek sądowy i spalić akta, lecz został krwawo odparty. Jak dotychczas wiadomo, zostało zabitych 9 osób cywilnych i 4 policyantów, 30 jest ciężko rannych, a 400 lekko. We wtorek w południe rozpoczęły się nowe wykroczenia i napady na sklepy spożywcze i piekarnie. Do południa nie przyszło do walk.

Walki ulicz. w Sztutgarcie.

Berlin, 2. kwietnia PAT. Acht Uhr Abend Blatt donosi ze Stutgartu: Wczoraj w południe przyszło tu do walk ulicznych. Strejkujący urządzili pochody manifestacyjne, chcą na rządzie wymusić wypełnienie swych żądań. Przeciw demonstrującym ustawiono wielkie oddziały wojska rządowego z karabinami maszynowymi i automobile pancerne. Ponieważ tłum nie usłuchał wezwania do rozejścia się i zajął groźną postawę, wojsko dało strzały na postrach, a gdy te nie odniosły skutek strzeliło w tłum. Zabitych zostało trzech manifestantów, a wielu odniosło rany. Następnie wojsko rozpedziło tłumy. Kierownictwo strejku generalnego w Stuttgardzie postanowiło proklamować strejk generalny w całej Wirtembergii. Po tej uchwale sfery kierujące wirtemberskiej robotniczyi postanowiły rozszerzyć przeciwstrejk na całą Wirtembergię.

Ruch bolszewicki w Niemczech.

Wiedeń, 2 kwietnia PAT. „Neue Freie Presse donosi“ z Berlina: W obszarze węglowym zachodniej Westwalii i nad Renem szerzy się strajk górników, propagowany przez Spartakowców. Celem strajku jest obalenie obecnego rządu. Duchowym kierownikiem ruchu jest rosyjski przywódca bolszewicki Karski.

Niemiecka komisya finansowa w Paryżu.

Kraków, 2 kwietna. PAT. Radio stacyi krakowskiej z Nauen: Specyalna komisya finansowa niemiecka, która ma pośredniczyć między sekcyą finansową najwyższej rady sojuszniczej, a Niemcami przybyła do Pont Seine Maxence (Oise) ekspresem z Kolonii. Członkowie tej komisyi zajęli miejsce w wagonie sypialnym, było ich 8 w towarzystwie 2 oficerów francuskich, porucznika żandarmeryi i porucznika pionierów. Przyjazd był trzymany w tajemnicy i odbył się tak niespostrzeżenie, że ludność nic o tem nie wiedziała. Delegaci niemieccy udali się trzema automobilami do zamku de Plessie-Villete. Wstęp do zamku jest surowo wzbroniony. Kompania 26 batalionu i żandarmerya strzegą zamku przy każdem wejściu stoj straże z nałożonym bagnetem.

Paryż 2 kwietnia. PAT. Niemiecka komisya finansowa składająca się z 6 członków przybyła do Paryża

Gen. Mangin dowódcą armii rumuńskiej i polskiej.

Paryż, 2 kwietnia. Pat. Havas donosi „Matin“ pisze, że zamierzonem jest rozciągniecie władzy wojskowej Mangina także na armię polską, aby utworzyć front pod jednolitem dowództwem od morza Bałtyckiego do morza Czarnego.

*

Paryż, 2 kwietnia. Pat. Havas donosi, że rada czterech postanowiła ostatecznie zamianować generała Mangina naczelnym dowódcą armii rumuńskiej. Władza jego miałaby obejmować także armię polską.

*

Paryż, 2 kwietnia Pat Havas donosi: Clemenceau przyjął dnia 31 marca generała Mangina. Dnia 31 marca odbyła posiedzenia komisya polska, która wysłuchała sprawozdania komisyi międzysojuszniczej w sprawie cieszyńskiej.

Blokada Węgier.

Roterdam, 1 kwietnia. (Tel. wł.) „Morning Post“ donosi: Koalicya uchwaliła przeprowadzić blokadę niezajętych jeszcze obszarów Węgier.

O natychmiastowe rozpoczęcie walki z bolszewikami.

Żądanie władz wojsk koalicyi.

Poznań, 2. kwietnia. PAT. Pisma niemieckie przytaczają doniesienie „Algemsen Handelblat“, że naczelne władze wojskowe ententy zawiadomiły radę czterech, że trzeba natychmiast wszcząć walkę z bolszewikami na Węgrzech i w Rosyi. Inaczej walki te odbędą się nad Renem.

Ruch antybolszewicki w Szwajcaryi.

Zurych, 1 kwietnia. (Tel. wł.) Według doniesienia „Szwajc. Agencyi Telegr.“ rozpoczął się w Szwajcaryi ruch, mający na celu zwalczanie bolszewizmu. Ruch ten powołuje się na artykuł konstytucyi szwajcarskiej, według którego rząd jest zobowiązany aresztować wszystkich, zakłócających spokój i bezpieczeństwo kraju. Na czele tego ruchu stoją ludzie z kół mieszczańskich, studenci i wyżsi wojskowi.

Ukraińska republika sowietów.

Kraków, 2 kwietnia. PAT. Radio stacyi krakowskiej z Moskwy: Ukraińska republika sowietów ukonstytuowała się z członków następujących partyi: niezawisła, socyalistyczna, rewolucyoniści socyalistyczni, komuniści ukraińscy, nadto te wszystkie partye, które tworzą platformę sowietów.

Sprawa czesko-polska.

Wysłuchanie delegatów polskich.

Paryż, 2 kwietnia PAT. Komisya dla spraw polskich wysłuchała na posiedzeniu w dniu 31 marca sprawozdanie dwóch delegatów, przebywających obecnie w Paryżu, w sprawie rozgraniczenia obszaru czesko-polskiego.

Stan wyjątkowy na obszarach b. Królestwa Kongresowego.

Warszawa. 2 kwietnia. PAT. „Monitor Polski“ z dnia 3 kwietnia b. r. przynosi nastepujące rozporządzenie rady ministrów:

Na podstawie artykułu pierwszego dekretu naczelnika państwa z dnia 2 stycznia br. Rada ministrów postanawia niniejszem wprowadzić na trzy miesiące stan wyjątkowy na całym obszarze byłego Królestwa Kongresowego. Podpisani: Paderewski, prezydent ministrów. Wojciechowski, minister spraw wewnętrznych,

Akcya posłów wschodnio-galicyjskich.

Warszawa, 2 kwietnia PAT. Delegaci koła sejmowego posłów z Galicyi wschodniej Serwatowski, Baworowski, Dembski, Diamand i Loewenstein odbyli wczoraj konferencyę z prezydentem ministrów, na której przedłożyli prośbę o poparcie interesów Galicyi wschodniej na konferencyi pokojowej. Delegaci przedstawili dokładnie obraz położenia politycznego w kraju zarówno ze stanowiska dzielnicowego, jak i ze stanowiska państwowego. Konferencya trwała przeszło godzinę. Udział w dyskusyi brali prawie wszyscy obecni. Prezydent ministrów przedstawił sytuacyę w Paryżu i zapewnił, że zastępstwo interesów wschodnio-galicyjskich uważa za jeden z swych najpierwszych obowiązków i uczyni wszystko, aby wpłynąć na szczęśliwe rozwiązanie poruszonej kwestyi.

Ameryka broni doktryny Monroego.

Kraków, 2 kwietnia. PAT. Radio stacyi krakowskiej z Paryża: Delegaci wysłani do Paryża przez kongres amerykański odbyli konferencyę z Wilsonem w sprawie Ligi narodów. Jak podaje „Temps“, oświadczyli oni Wilsonowi, że większość narodu amerykańskiego sprzyja projektowi przedstawionemu na konferencyi pokojowej, jeżeli projekt ten przejdzie bez opozycyi w izbie reprezentantów i w senacie. Chodzi o to jednak, aby były dostateczne gwarancye co do absolutnej obrony doktryny Monroego. Nadto naród amerykański musi mieć absolutną pewność, że przyjęcie projektu nie będzie go obowiązywało do interwencyi wojskowej, choćby w najmniejszych wojnach, któreby mogły zakłócić spokój Europy. W razie otrzymania zapewnienia w tym kierunku, cała opinia amerykańska będzie popierać projekt Ligi narodów.

Francya nie obniża kredytu wojennego.

Berlin, 2 kwietnia PAT „Deutsche Allgemeine Zeitung“ donosi z Paryża, że francuska Izba odrzuciła 368 głosami przeciw 131 głosom wniosek socyalistów o obniżenie kredytu wojennego o pewną kwotę. Podsekretarz wojny oświadczył, że interwencya koalicyi wobec rosyjskich bolszewików ograniczy się tylko do pomocy materyalnej dla Polski, Rumunii i krajów nadbałtyckich.

Nowi członkowie Wielkiego Komitetu Akcyjnego.

Kopenhaga 1 kwietnia (Tel. wł.) Konferencya syonistyczna w Londynie postanowiła zakooptować do Wielkiego Komitetu Akcyjnego organizacyi syonistycznej następujące osoby: sędziego amerykańskiego Juliana Macka, znanego prawnika amerykańskiego profesora Feliksa Frankfurtera, sekretarza amerykańskiej federacyi syonistycznej Jakóba De Haas'a, p. Gedalię Biblika z ramienia „Mizrachi“ i inżyniera Kapłańskiego (z ramienia organizacyi poale-syońskiej). Oprócz tego kooptowano także dwóch członków z Palestyny, których nazwiska nie są jeszcze znane.

Wywiad z p. Heersfieldem

członkiem amerykańsko-żydowskiej komisyi żywnościowej.

Kraków, 2 kwietnia.

Członek żydowsko-amerykańskiej komisyi pomocy żywnościowej, p. Izydor Heersfield, przyjął dzisiaj jednego z naszych redaktorów, któremu udzielił szereg interesujących i cennych informacyi o pomocy żywnościowej Ameryki dla Polski.

Żydowsko-amerykańska komisya pomocy żywnościowej składa się z 4-ech członków: pp. Izydora Heersfielda, Bernarda Horwicha, Berneta Zuckermana i Borisa D. Bowera. Ostatni jest zarazem dyrektorem wykonawczym komisyi.

Cel komisyi jest podwójny:

1). Rozdział przywiezionych z Ameryki środków żywności wśród najbiedniejszej ludności żydowskiej w Polsce. Te środki żywności, a mianowicie mąka żytnia, mleko kondensowane i tłuszcz roślinny, zostały zakupione kosztem jednego miliona dolarów, zebranego przez Żydów amerykańskich. Zauważyć należy, że równolegle z tą akcyą zebrali również i Polacy w Ameryce milion dolarów na środki żywności dla biednej ludności chrześcijańskiej w Polsce. Cała w ten sposób zakupiona z inicyatywy prywatnej żywność amerykańska (zapasy dla chrześcijan zawierają mięso zamiast tłuszczu roślinnego), przewieziona została do Europy na parowcu „Westward Ho". Rząd amerykański o tyle był w tej akcyi prywatnej pomocnym, że ułatwił transport, który jednak nie był bezpłatny.

Po przybyciu do Polski zaproponowała komisya żydowsko amerykańska rządowi polskiemu, aby wszystkie przywiezione zapasy żywnościowe za dwa miliony dolarów traktowano łącznie i rozdzielono je zarówno wśród ludności żydowskiej jak i chrześcijańskiej nie wedle jakiejś stopy procentowej, lecz jedynie ze względu na panującą w odnośnych miejscowościach nędzę. Rząd polski nie zgodził się jednak na tę propozycyę, żądając, aby zapasy zakupione przez Żydów, zostały rozdzielone wśród ludności żydowskiej, a zapasy, zakupione przez Polaków, wśród ludności polskiej. Tak się też dzieje.

3). Komisya żydowsko-amerykańska czyni równocześnie studya w Polsce w celu poznania całokształtu położenia Żydów, aby na tej podstawie przyjść żydostwu polskiemu o ile możności z **produktywną** pomocą. Komisya wyraźnie jednak przytem zaznacza, że nie interesuje się wcale problemami politycznymi.

Na zapytanie, w jakim stosunku stoją prywatne amerykańskie komisye pomocy żywnościowej go urzędowej akcyi pomocniczej rządu amerykańskiego, odpowiedział p. Heeresfield:

— Stoimy w kontakcie z amerykańską komisyą żywnościową dla Europy, na czele której stoi, jak wiadomo, p. Hoover. Akcyą tej komisyi dla Polski kieruje t. zw. „Amerykański Wydział Ratunkowy, Misya dla Polski", urzędujący w w Warszawie pod przewodnictwem pułk. Growe'go. Amerykańska akcya żywnościowa polega zaś na tem, że rząd amerykański odstępuje rządowi polskiemu po własnych kosztach, względnie nawet jeszcze niższych, amerykańskie środki żywności, które rząd polski ma sprzedawać ludności bez różnicy wyznania. Dotychczas wysłała już Ameryka do Europy 20 okrętów pszenicy, drogą Gdańsk — Mława — Warszawa. Nawiasowo zauważa p. Heersfield, że mąka ta jest paschalną.

Z Krakowa wyjeżdża komisya żydowsko-amerykańska do Kielc, Radomia i Lublina, a możliwe także i do Lwowa. Zapasy komisyi żydowsko-amerykańskiej dla b. Królestwa rozdzielane są obecnie w Warszawie, a ilości przeznaczone dla Krakowa i Galicyi zachodniej znajdują się już w magazynach krakowskich. Dla Lwowa i Galicyi wschodniej wysłano już odpowiednie przesyłki. W dniu wczorajszym bawiła u delegata Heersfielda deputacya żydowska z Chyrowa, interweniująca na rzecz tamtejszej biednej ludności żydowskiej. Natychmiast wysłano też do Chyrowa 2 wagony kartofli.

W końcu prosił p. Heersfield o wyrażenie podziękowania wszystkim władzom, jak również instytucyom polskim i żydowskim za gościnne przyjęcie i poparcie, jakiego doznała komisya żydowsko-amerykańska.

KRONIKA.

Kraków, 3. kwietnia 1919.

Prezydent Paderewski przyjechał dziś przed południem do naszego miasta i zamieszkał wraz z p. Paderewską w wagonie salonowym na dworcu kolejowym.

Raut na cześć misyi koalicyjnej odbył się wczoraj pop. staraniem miasta w salonach Muzeum Narodowego. O g. 5 zebrali się uczestnicy rautu, wśród których zauważyliśmy prez. Federowicza z wiceprezydentami i gronem radców miejskich, generała Rozwadowskiego, generalicyę miejscową, przedstawicieli władz i urzędów oraz korporacyi publicznych. Do przybyłych o godzinie wpół do 6-tej członków misyi wygłosił przemówienie prezydent Federowicz, poczem odpowiedział mu ambasador Noulens. Następnie zwiedzali goście salony Muzeum gdzie przy bufecie i herbacie odbyło się zebranie towarzyskie, które skończyło się po g. 7., poczem goście po spożyciu kolacyi opuścili Kraków, udając się w podróż do Paryża.

Wieczór pieśni i melodyi żydowskich. Onegdaj odbył się w sali „Strzechy robotniczej Union" wieczór pieśni i melodyi żydowskich. Program wieczoru wypełniony był kompozycyami Rozdina, Bermana, wierszy Pereza, Reisena Piernika i t. d. odśpiewanymi przez p. Dywińskiego, z których na szczególną uwagę zasługują „Der Egel bazuhow", Wal ech bin a Jid", „A alte kaszeh" i inne, które zyskały ogólny poklask. Bardzo dyskretnie i subtelnie akompaniował p. dyrygent Feiwischis, ktory w interpretacyi wykazał wysoki talent muzyczny. W części muzycznej p. Glasberg (cello), p. Eibenschütz (skrzypce) i p. Frommer (fortepian) dali wiele dowodów dobrego wyszkolenia technicznego i inteligencyi muzycznej. Wykonanie Mendelsonewskiego „Trio" a szczególnie „Ballada i fantazya" przyszyniły się w wysokim stopniu do uświetnienia wieczoru jak też nie mniej odegrane przez p. Glasberga „Kol nidre" i przez p. Eibenschütza „Hebrajskie melodye".

Wyjazd do Niem.-Austryi. Austro niemieckie Biuro paszportowe urzędujące w Krakowie (ulica Kanonicza 16) donosi, że odtąd wyjazd do Austr. Niemiec związany jest z przymusem paszportowej wizy, za którą należytość wynosi 8 K. Paszporty ważne są na przeciąg trzech miesięcy i tylko wyjątkowo ulegają przedłużeniu.

Do wiadomości Gminy wyznaniowej. Komunikat Gminy wyznaniowej w sprawie sprzedaży mac wymienił piekarnie, które mają konsumentom żydowskim za oddaniem kart otrzymanych ze sekretaryatu Gminy wyznaniowej sprzedawać mace za 11 K za 1 kg. Wspominał też ów komunikat, że piekarnie te będą pod kontrolą Gminy wyznaniowej, a piekarze nie stosujący się do wydanych przepisów, będą surowo karani. Do nas zwróciło się wielu obywateli żydowskich z żalami że niektórzy piekarze mimo wydanych przepisów „uchwalili" zamykać z frontu piekarnie, a tylko tylnemi drzwiami wpuszczają tych, którzy bez kart chcą zakupić mace za 26 K za 1 kg uzasadniając to tem, że mąki kahalnej już nie mają. Wstrzymujemy się chwilowo od podania nazwisk powyższych „autonomicznie" rządzących się piekarzy, którzy chcą swemi „uchwałami" wykorzystać szerokie warstwy żydowskie i utrudniać im uzyskanie najpotrzebniejszego artykułu aprowizacyjnego na święto. Podajemy to tylko do wiadomości Gminy wyznaniowej, celem radykalnego usunięcia powyższych środków wyzysku. Byłoby rzeczą pożądaną, by w najbliższych dwóch tygodniach w piekarniach, wyznaczonych do sprzedaży mac, przeprowadzali kontrolę milicyanci obwodu VII i VIII, którzy już i na innem polu dali dowody sumiennego i radykalnego zwalczania lichwy żywnościowej. Konsumenci żydowscy zaś powinni każdą, poszczególną „uchwałę" tych piekarzy podać zaraz do wiadomości komendy milicyi znajdującej się w kahale.

Sprzedaż mydła. Magistrat podaje do wiadomości, że na kwiecień br. kupcy sprzedawać będą mydło na legitymacye zbiorowe do poboru chleba mąki i cukru za oddzieleniem kuponów mącznych oznaczonych Nr. 24 od 4/V do 10/V br. w racyach po 1 sztuce mydła wagi około 100 gr. na osobę.

Sprzedaż cukru dla chorych. Magistrat zawiadamia, że legitymacye dodatkowe na pobór cukru dla osób chorych wydawać będą począwszy od dnia 7 kwietnia br. właściwe Biura okręgów dla kart chlebowych za przedłożeniem świadectw lekarskich i okazaniem legitymacyi zbiorowych do poboru chleba, mąki i cukru. Do 6 bm. wstrzymuje się wydawanie dodatkowych legitymacyi dla chorych.

Termin egzaminów dojrzałości. Ekspozytura Rady szkolnej krajowej donosi o terminach matury letniej br. Ustny egzamin dojrzałości w terminie letnim w krakowskich gimnazyach: Państwowe gimnazyum św. Anny, św. Jacka, Filia gimn. św. Jacka, gimnazyum realne sześcioroczne egzamina 16 czerwca, gimnazyum Sobieskiego 10 czerwca, piąte 13 czerwca. Prywatne gimnazyum żeńskie 20 czerwca, Królowej Jadwigi 4 czerwca, gimnazyum i Liceum Urszulanek 3 czerwca, Liceum Kaplińskiej 10 czerwca, gimnazyum Lewickich 20 czerwca.

Z towarzystwa rygorozantów. Wydział tow. rygorozantów zwraca się do dłużników z wezwaniem o zwrot udzielonych im swego czasu pożyczek a płatnych już wedle skryptu dłużnego, w przeciwnym bowiem razie wystąpi przeciwko nim ze skargą sądową i ew. wymieni publicznie ich nazwiska.

Członkowie tow. Rygoryzantów, chcący skorzystać z bezpłatnej pomocy lekarskiej, zechcą się zgłosić po zlecenia do prezesa tow. adw. dra A. Gamprichta ul. Grodzka 13 II p. Członkowie zaś, reflektujący na tanie obiady, zechcą podać swe nazwiska sekr. tow. drowi L. Lustbaderowi, Koletek 4 I. p. (codziennie między godz. 2—3 p.) Studiujący posad korepetytorów, mandataryów itp. jakoteż prezydenci mogą się zwracać do biura pośrednictwa pracy, którem z ramienia tow. rygorozantów kieruje członek Wydz. Karol Lustbader Koletek 4 I. p. (codz. między godz. 2—3 pop.)

Na rzecz Tow. Rygoryzantów złożyli datki po 300 K pp. Wilhelm Abeles, Stan. Drobner, Henryk Schenker i Samuel Zollmann, których Wydział zamianował członkami założycielami. Stow. „Solidarności" w Krakowie udzieliło subwencyi w kwocie 400 K. Gmina Wyznaniowa w Podgórzu w kwocie 200 K., p. Szymon Lewkowicz zaś złożył datek w kwocie 50 K.

Ze stow. kandydatów adwokackich. We czwartek 3 bm. odbędzie się o g. 6 wiecz. w sali Izby adwokackiej przy ul. Gołębiej 6, ogólne zebranie kandydatów adwokackich, na którem kol. D. Hoffman i D. Sarapatz złożą sprawozdanie z podróży do Warszawy.

Stow. Samopomoc podróżujących kupców odbyło dnia 23 marca br. XI. zwyczajne walne Zgromadzenie przy licznym współudziale członków. Po zagajeniu Zgromadzenia przez przewodniczącego p Arnolda Steinera i złożeniu sprawozdania z czynności za rok administracyjny przystąpiono do wyborów. Ze sprawozdania wynika, że w roku ubiegłym zmarło 10 członkow, że wypłacono w każdym wypadku śmierci wdowom po K 1000 i że stan ogólny majątkowy wynosi K 21,853 07. Ustalono wysokość wkładek rocznych na pokrycie wydatków administracyjnych na K 10 natomiast nie ściągnąć od członków kosztów manipulacyjnych w każdym wypadku śmierci w kwocie 20 hal. Następnie uchwalono aż do otwarcia konta w Polskiej Poczt. Kasie Oszcz. w Warszawie i dla udogodnienia członków utworzyć miejsca wpłaty wkładek, a to u pp. J. P. Gehorsama, Krakowska 10, Salomona Fleischera, Sienna 1, Emila Hallera, Floryańska 28 i w lokalu stowarz. ul. Dietlowska 31, w godzinach między 4—7 wiecz.

Promocya. P. Leon Statter, rodem z Nowego Targu, otrzymał na Uniwersytecie Jagiellońskim stopień doktora praw.

Pomarańcze i Cytryny pojawiły się w handlu po horendalnej cenie 14 względnie 9 K za sztukę.

Złamania żeber i zgniecenia klatki piersiowej doznał podczas przesuwania wozów kolejowych na st. krak. 18 l. robotnik Julian Kręzel. Po zaopatrzeniu przez pogotowie odwieziono go do szpitala.

Z kroniki policyjnej. Piotr Nowaczek l. 28 włamał się do mieszkania Eugeniusza Wesołowskiego. gdzie skradł palto wartości 1500 Koron. Sprawcę aresztowano.

Julian Szymczyk został aresztowany w chwili kiedy wyciągnął na gł. poczcie portfel z kwotą K 4000. jakiemuś oficerowi. Pieniądze odebrano.

W chwili wsiadania do pociągu skradł Jakób Ornstein z Tarnowa 5000 K Ozyaszowi Boerowi i zdołał pieniądze podać spólnikowi który zbiegł.

Ośmioletni Tadeusz Lange i 11 Eugeniusz Knej zaginęli onegdaj w Krakowie. Zgłoszenia o ich pobycie przyjmuje policya.

Z kraju.

Uroczyste wręczenie listów uwierzytelniających przez posła francuskiego. Dnia 2 bm, wręczył poseł nadzwyczajny i minister upełnomocniony republiki francuskiej p Eugeniusz Prelon listy uwierzytelniające Naczelnikowi państwa na uroczystej audyencyi w Belwederze.

Nadużycia wyborcze w Chełmie. Z powodu krzywd wyrządzonych ludności żydowskiej przy wyborach do rady miejskiej, postanowili Żydzi chełmscy, bez różnicy przynależności partyjnej, wstrzymać się od udziału w głosowaniu i odnieśli się w tej sprawie do ministerstwa spraw wewnętrznych.

Nadesłane.

Za rubrykę tę redakcya nie odpowiada.

Moses Bier, Łańcut Rachela Gottfried, Radymno
zaręczeni w marcu 1919.

Regina Wasserstrum, Kraków
Aronn Siegmann, Rzeszów
833 zaręczeni w marcu 1919.

Z okazyi zaręczyn naszego kuzyna p. Izaka Taubera z Krakowa z p. Tonią Pinter z Sanoka, serdecznie gratuluje
819 Rodzeństwo Blitz.

Z okazyi zaręczyn naszego kuzyna p. Mozesa Biera z Łańcuta z p. Rachelą Gottfriedówną z Radywna, gratulują serdecznie
Ida Przemysz i Berta Schlechtermann.

Z okazyi zaręczyn p. Cyli Rottenstreich z Przeworska z p. Ch. Herzlichem, serdecznie gratulują
830 siostry Hemerling.

Z okazyi zaręczyn naszej siostry Miny Lipmanowicz z Wadowic z p. Romanem Bucheisterem z Krakowa, gratulują serdecznie
816 siostry i brat Lipmanowicz.

Z okazyi zaręczyn naszego kochanego syna i brata Mozesa Biera z Łańcuta z p. Rachelą Gottfriedówna z Radymna, życzą szczęśliwej przyszłości,
rodzice i siostry Bier

Z okazyi zaręczyn mojej koch siostry Mani Huttmann z kolegą Bernardem Rothbaumem życzy serdeczne „Szczęść Boże"
802 Aleksander Huttmann.

Ze świata.

Akcya dla odbudowania Jerozolimy. „Times" donosi: Ostatnio rozwinięto silną akcyę celem odbudowy Jerozolimy. Zorganizował się komitet z komendantem miasta na czele, który wypracował szereg projektów dla przeprowadzenia tej akcyi. Zasadniczo przyjęto następujący plan: stare miasto pozostaje nienaruszone ze swoimi starożytnymi murami. Opiekę nad miejscami świętemi i zabytkami archeologicznymi obejmuje rząd. Z drugiej strony murów miasta powstanie nowoczesne miasto, zbudowane na wzór amerykański i europejski z szerokiemi ulicami, chodnikami, zaopatrzone w wodociąg, kanalizacyę i oświetlenie, z ogrodami, któreby mu mu nadały charakter miasta ogrodowego. Z powrotem mają być odbudowane bazary, place handlowe, ponadto planuje się założenie szkół artystyczno-przemysłowych na wzór „Bezalelu". Wdrożoną ma być akcya badania geologicznego okolic Jerozolimy i zabytków tam się znajdujących. Grupa archeologów amerykańskich, angielskich i francuskich czyni już odpowiednie przygotowania, by podjąć pracę badawczą. Wykopane zabytki pozostaną w kraju.

Wilhelm Habsburg królem Palestyny! Luciano Magrini, współpracownik „Secolo" doniósł niedawno temu swemu pismu, że osławiony Wilhelm (Wasyl) Habsburg, który chciał koniecznie zostać królem Ukrainy, nosił się też, kiedy przed kilku miesiącami wrócił z Palestyny, z zamiarem zdobycia sobie tronu palestyńskiego. W tym celu odbył nawet szereg konferencyj z przywódcami żydowskimi we Wiedniu, niestety — bez skutku. — Zdaje się, że Wilhelm Habsburg, który obecnie internowany jest w pewnym klasztorze galicyjskim, czytywał pilnie polskie pisma antysemickie i z nich dowiedział się o „przymierzu" ukraińsko-syońskiem; stąd jego apetyt na tron naprzód ukraiński, a potem — skoro się nil udało — palestyński....

Zniesienie szlachectwa w niem. Austryi. Rząd niem. Austryi wniósł przedłożenie, wedle którego zostaje zniesione szlachectwo i wszystkie związane z niem tytuły i godności. Działający wbrew temu zarządzeniu karani będą grzywną do 20.000 kor, lub aresztem do 6 miesięcy. Warunek posiadania szlachectwa do korzystania z fundacyi odpada. Dozwolone będą jedynie tytuły, związane ze stanowiskiem lub zawodem naukowym. O tem, które tytuły i godności mają być uważane za zniesione, rozstrzyga sekretarz stanu dla spraw wewn. i oświaty. Orderów wojskowych nie zniesiono.

Zniesienie kary śmierci w niem. Austryi. Zgromadzeniu narodowemu we Wiedniu przedłożony został projekt ustawy znoszącej karę śmierci. Motywy ustawy wyliczają wszystkie argumenty z literatury prawniczej, przemawiające za karą śmierci i przeciw niej, i dochodzą do wniosku, że dla stosunków nadzwyczajnych istnieje tak i tak postępowanie doraźne, które oczywiście nie znosi kary śmierci, tak, że dla warunków normalnych kara śmierci winna być zarówno w sądach cywilnych jak i wojskowych raz na zawsze zniesioną. W postępowaniu zwyczajnem przewiduje ustawa zamiast kary śmierci ciężkie wiezienie dożywotne. W postępowaniu karnem przed sądami wojskowymi zastąpiona zostanie kara śmierci przez powieszenie ciężkiem więzieniem dożywotniem, zaś kara śmierci przez rozstrzelanie zwykłem więzieniem od lat 10—20. W postępowaniu doraźnem pozostaje kara śmierci i nadal.

Prawda o ekscesarzu Wilhelmie. Z okazyi manifestacyi monarchistycznej w Berlinie zeszłej niedzieli zamieszcza socyalistyczny „Vorwärts" w jednym ze swych ostatnich numerów artykuł wstępny osoby doskonale obznajomionej ze stosunkami byłego dworu niemieckiego. W artykule tym czytamy m. i.: Dzisiaj wie cały świat

że „Najjaśniejszy Pan“ także i pod względem swego duchowego poziomu bardzo wiele pozostawia do życzenia. Kiedy się teraz bierze pod lupę liczne jego nierozważne mowy, dochodzi się wniosku, że był to pusty samochwalczy gaduła. Chcemy tu tylko przypomnieć jedno z jego wielkich słów, bardzo dla niego znamienne. U początku tego stulecia proklamował ekscesarz Wilhelm hr. Zeppelina jako największego męża nadchodzącego XX. wieku. Wiedział więc już dzięki swej boskiej intuicyi już wówczas, jakich wielkich mężów wda XX. stulecie i że wszyscy oni nie dorównają p. Zeppelinowi. A przytem wynalazek Zeppelina okazał się nieużytecznym. W ogólności można skonstatować, że Wilhelm II. prawie **wszystko** osądzał fałszywie. I tak nie dostawało mu wszelkich przymiotów panującego; był to prawdziwy władca teatralny, dający tylko na pompę i na frazes Kiedy kroczył „w błyszczącej zbroi“, mogło to wywrzeć wrażenie tylko na dziecinnych umysłach. Wszyscy, którzy go znali, mieli nadzieję, że nigdy nie będzie on powołany do współpracy we wielkich dziejowych rozstrzygnięciach, gdyż wówczas z pewnością zawiedzie. Rolę swoją — tak twierdzili znawcy stosunków — potrafi cesarz tak długo tylko odgrywać, jak długo danem mu będzie paradować w kostyumie teatralnym na scenie **pokoju**. W istocie swej natury był to prawdziwy **aktor**, któremu jako człowiekowi czynu brakło i myśli i siły. Prócz pyszałkowatości charakteryzuje go szczególnie wielkie jego tchórzostwo, tak że można o nim powiedzieć: „Teils Mime, teils Memme“.

Złodzieje nie mają respektu.... Z Genewy donoszą, że w Aignay-le-Duc skradziono automobil panny Wilson. Złoczyńców nie zdołano wyśledzić.

Krótkie wiadomości telegraficzne.

W Brukseli oczekują przybycia około 120 przedstawicieli prasy cudzoziemskiej, którzy zwiedzić mają zniszczone okolice i miasta.

Marszałek Petain przedłożył swą kandydaturę na członka akademii nauk moralnych i politycznych.

W Metzu odbyła się uroczystość ku czci poety Pawła Verlaina z powodu odsłonięcia tablicy pamiątkowej na jego domu.

Król belgijski przyjął delegacyę syndykatu narodowego utworzonego przez grupę wielkich zakładów finansowych w kraju w celu zorganizowania transportów powietrznych. Syndykat ma na celu zarezerwowanie dla Belgii eksploatacyi sfery powietrznej zarówno w Kongo, jak i w Belgii i stworzenie potężnego przemysłu lotniczego.

W Sztutgarcie zawieszono stan oblężenia w mieście i okolicy.

Wielką manifestacyę protestacyjną przeciw uwolnieniu Villaina, mordercy Jauresa, przygotowują socyaliści francuscy wraz z generalną federacyą pracy i związkami zawodowymi.

Cedula kursowa giełdy krakowskiej

z dnia 1 kwietnia 1919

	oflar.	żądan.
Gal. poż. Kraj. E. 1893	106·50	107·50
" " " fund. szk. E. 1908	107·—	108·—
4 i pół proc. Poż. Kraj. z r. 1913	114·50	111·50
4 " " " " " 1914	116·—	117·—
4 proc. Poż. m. Krakowa z r. 1909	104 5	105·50
4 proc. Poż. m. Lwowa	99 50	100·50
4 i pół proc. Listy zast. Banku kraj. 51 i pół lat	116·50	117 50
4 proc. Listy zast. B. kraj. 57 i pół lat	111·—	112·—
4 proc. Listy zast. Tow. Kr. Ziem. 56 l.	116·—	117·—
4 i pół proc. Listy zast. Tow. Kred. Ziem. 52 lat		
4 proc. Listy zast. Tow. Kr. Ziem. 41 l.		
4 i pół proc. Listy zast. Banku Gal. dla handlu i przemysłu	112·—	113·—
4 i pół proc. Listy zast. Banku hipot.	112·50	113·50
4 proc. Listy zast. B hipotecz. 60 l.	108 50	109 50
4 i pół proc. Listy zast. Gal. Ziem. Banku Kredyt.	106·—	
4 i pół proc. Obligacye kom. B. Kraj. III. E. 42 lat.	110 75	111 75
4 i pół proc. Obligacye kom. B. Kraj. 51 i pół lat	110·75	111·75
4 proc. Obligacye kom. B. Kraj. IV. E. 45 lat.	107·75	108·75
4 proc. Obligacye kom. B. kraj. 57 i pół lat	107 75	108.75
4 proc. obligacye kolej. B. k 57 i pół l.	107·50	108.50
Austr. losy czerw. Krzyża n. w. 10 fl.		
Nowe losy austr. czerw. Krzyża	—	
z r. 1916 n. w. K. 20	—	
Akcye Banku Przemysł		
Akcye Banku Hipotecz.	660·—	
Akcye Banku Gal. dla handlu i przem.	535·—	
Akcye Gal. Ziem. Banku kredyt.		
Polskie Tow. handl. T. A.	290·—	
Tow. akc. Chodorów		320·—
Lemiesz fabr. pł. i masz. rol.		
Tow. akc. Zieleniewski	500·—	525·—
Górka Tow. akc	215 —	
Marki polskie		
Marki niemieckie	215·—	
Marki niemieckie drobne		
Ruble carskie po 100 Rb	243·—	248·—
Ruble carskie po 500 Rb.	240·—	245·—
Ruble carskie drobne	232·—	238·—

Redaktor odpowiedzialny Karol Lustbader. — Drukarnia B. Gelzhalsa. Kraków-Podgórze ul. Kalwaryjska 18. — Telefon 2079.

że „Najjaśniejszy Pan“ także i pod względem swego duchowego poziomu bardzo wiele pozostawia do życzenia. Kiedy się teraz bierze pod lupę liczne jego nierozważne mowy, dochodzi się wniosku, że był to pusty samochwalczy gaduła. Chcemy tu tylko przypomnieć jedno z jego wielkich słów, bardzo dla niego znamienne. U początku tego stulecia proklamował ekscesarz Wilhelm hr. Zeppelina jako największego męża nadchodzącego XX. wieku. Wiedział więc już dzięki swej boskiej intuicyi już wówczas, jakich wielkich mężów wda XX. stulecie i że wszyscy oni nie dorównają p. Zeppelinowi. A przytem wynalazek Zeppelina okazał się nieużytecznym. W ogólności można skonstatować, że Wilhelm II. prawie wszystko osądzał fałszywie. I tak nie dostawało mu wszelkich przymiotów panującego; był to prawdziwy władca teatralny, dający tylko na pompę i na frazes Kiedy kroczył „w błyszczącej zbroi“, mogło to wywrzeć wrażenie tylko na dziecinnych umysłach. Wszyscy, którzy go znali, mieli nadzieję, że nigdy nie będzie on powołany do współpracy we wielkich dziejowych rozstrzygnięciach, gdyż wówczas z pewnością zawiedzie. Rolę swoją — tak twierdzili znawcy stosunków — potrafi cesarz tak długo tylko odgrywać, jak długo danem mu będzie paradować w kostyumie teatralnym na scenie **pokoju**. W istocie swej natury był to prawdziwy **aktor**, któremu jako człowiekowi czynu brakło i myśli i siły. Prócz pyszałkowatości charakteryzuje go szczególnie wielkie jego tchórzostwo, tak że można o nim powiedzieć: „Teis Mime, teils Memme“.

Złodzieje nie mają respektu.... Z Genewy donoszą, że w Aignay-le-Duc skradziono automobil panny Wilson. Złoczyńców nie zdołano wyśledzić.

Krótkie wiadomości telegraficzne.

W Brukseli oczekują przybycia około 120 przedstawicieli prasy cudzoziemskiej, którzy zwiedzić mają zniszczone okolice i miasta.

Marszałek Petain przedłożył swą kandydaturę na członka akademii nauk moralnych i politycznych.

W Metzu odbyła się uroczystość ku czci poety Pawła Verlaina z powodu odsłonięcia tablicy pamiątkowej na jego domu.

Król belgijski przyjął delegacyę syndykatu narodowego utworzonego przez grupę wielkich zakładów finansowych w kraju w celu zorganizowania transportów powietrznych. Syndykat ma na celu zarezerwowanie dla Belgii eksploatacyi sfery powietrznej zarówno w Kongo, jak i w Belgii i stworzenie potężnego przemysłu lotniczego.

W Sztutgarcie zawieszono stan oblężenia w mieście i okolicy.

Wielką manifestacyę protestacyjną przeciw uwolnieniu Villaina, mordercy Jauresa, przygotowują socyaliści francuscy wraz z generalną federacyą pracy i związkami zawodowymi.

Cedula kursowa giełdy krakowskiej

z dnia 1 kwietnia 1919

	ofiar.	żądan.
Gal. poż. Kraj. E. 1893	106·50	107·50
„ „ „ fund. szk. E. 1908	107·—	108·—
4 i pół proc. Poż. Kraj. z r. 1913	114·50	111 50
4 „ „ „ „ „ 1914	116·—	117·—
4 proc. Poż. m. Krakowa z r. 1909	104·5	105·50
4 proc. Poż. m. Lwowa	99 50	100·50
4 i pół proc. Listy zast. Banku kraj. 51 i pół lat	116·50	117 50
4 proc. Listy zast. B. kraj. 57 i pół lat	111·—	112·—
4 proc. Listy zast. Tow. Kr. Ziem. 56 l.	116·—	117·—
4 i pół proc. Listy zast. Tow. Kred. Ziem. 52 lat		
4 proc. Listy zast. Tow. Kr. Ziem. 41 l.		
4 i pół proc. Listy zast. Banku Gal. dla handlu i przemysłu	112·—	113·—
4 i pół proc. Listy zast. Banku hipot.	112·50	113·50
4 proc. Listy zast. B hipotecz. 60 l.	108 50	109·50
4 i pół proc. Listy zast. Gal. Ziem. Banku Kredyt.	106·—	
4 i pół proc. Obligacye kom. B. Kraj. III. E. 42 lat	110·75	111 75
4 i pół proc. Obligacye kom. B. Kraj. 51 i pół lat	110·75	111·75
4 proc. Obligacye kom. B. Kraj. IV. E. 45 lat	107·75	108·75
4 proc. Obligacye kom. B. kraj. 57 i pół lat	107 75	108.75
4 proc. obligacye kolej. B. k 57 i pół l.	107·50	108.50
Austr. losy czerw. krzyża n. w. 10 fl.		
Nowe losy austr. czerw. Krzyża z r. 1916 n. w. K. 20	—	—
Akcye Banku Przemysł		
Akcye Banku Hipotecz.	660·—	
Akcye Banku Gal. dla handlu i przem.	535·—	
Akcye Gal. Ziem. Banku kredyt.		
Polskie Tow. handl. T. A.	290·—	
Tow. akc. Chodorów		320·—
Lemiesz fabr. pł. i masz. rol.		
Tow. akc. Zieleniewski	500·—	525·—
Górka Tow. akc	215 —	
Marki polskie		
Marki niemieckie	215·—	
Marki niemieckie drobne		
Ruble carskie po 100 Rb	243 —	248·—
Ruble carskie po 500 Rb.	240·—	245·—
Ruble carskie drobne	232·—	238·—

Redaktor odpowiedzialny Karol Lustbader. — Drukarnia B. Geizhalsa, Kraków-Podgórze ul. Kalwaryjska 18. — Telefon 2079.